

Către Ministerul Mediului

Nr.29-26/SP din 19 martie 2026

Ref: *Propuneri de modificare a proiectul de lege cu privire la plățile și taxele de mediu*

Prin prezentul Document de Poziție, Asociația Businessului European (EBA) prezintă un set de propuneri de ajustare a proiectului de Lege privind plățile și taxele de mediu, elaborate cu scopul de a îmbunătăți claritatea normelor, de a asigura aplicarea proporțională a instrumentelor economice de mediu și de a evita impacte economice negative asupra operatorilor economici care respectă legislația.

Pentru a asigura eficiența și acceptabilitatea sistemului de plăți și taxe de mediu, proiectul de lege necesită ajustări care să garanteze claritatea normelor, proporționalitatea instrumentelor economice și compatibilitatea cu principiile politicii de mediu aplicate în Uniunea Europeană. Adoptarea unor mecanisme fiscale previzibile și echilibrate va contribui atât la protecția mediului, cât și la menținerea unui climat investițional stabil.

Concomitent, proiectul de lege conține mai multe prevederi care pot genera incertitudine juridică, în special în ceea ce privește determinarea subiecților obligați la plata taxelor și momentul apariției obligației fiscale. În lipsa unor valori-limită stabilite prin autorizații de mediu, operatorii economici nu pot demonstra în mod practic conformarea cu cerințele legale, ceea ce poate conduce la interpretări divergente și dificultăți de aplicare.

Propunerile urmăresc o mai bună corelare a cadrului național cu principiile politicii de mediu aplicate în Uniunea Europeană și vizează în special prevederile referitoare la:

- plata pentru emisiile de poluanți în aer de la sursele staționare;
- plata pentru deversările de poluanți în ape uzate;
- taxele pentru deșeuri de ambalaje;
- taxa pentru produsele din plastic de unică folosință;
- taxa pentru apă;
- mecanismele generale de implementare a taxelor de mediu.

În forma actuală, proiectul de lege poate conduce la suprapunerea mai multor mecanisme financiare pentru aceleași fluxuri de deșeuri sau produse, în special în cazul: ambalajelor gestionate prin sisteme de responsabilitate extinsă a producătorului (REP), ambalajelor incluse în viitorul sistem de depozit pentru ambalaje (SDA) și produselor din plastic de unică folosință. Această suprapunere poate genera o dublă sau chiar multiplă impunere pentru operatorii economici, fără o justificare clară în raport cu costurile reale de gestionare a deșeurilor.

Disproporționalitatea sancțiunilor pentru depășirea limitelor de emisii poate conduce la sancțiuni excesive în cazul unor depășiri minore sau temporare, care pot apărea în mod normal în exploatarea instalațiilor industriale (de exemplu, în timpul pornirii sau opririi echipamentelor ori în cazul fluctuațiilor tehnologice).

Proiectul de lege propune introducerea unei taxe fixe pentru anumite produse din plastic de unică folosință, inclusiv pentru produsele din tutun cu filtre. Totuși, mecanismul propus (1) nu este corelat cu costurile reale de gestionare a deșeurilor, (2) nu este integrat într-un sistem complet de responsabilitate extinsă a producătorului și (3) nu reflectă abordarea utilizată în legislația UE. Or, în aceste condiții, taxa capătă un caracter predominant fiscal și riscă să creeze distorsiuni pe piață.

Mulțumim anticipat pentru considerare și rămânem la dispoziția Dvs., exprimând deschiderea și doleanța Asociației de a participa la ședințele Ministerului Mediului pe marginea subiectului dat.

Anexă: Propuneri vis-a-vis de proiectul de Lege privind plățile și taxele de mediu (8 file)

Cu respect,

Mariana RUFA,

**Director Executiv
Asociația Businessului European**

Anexă: Propuneri vis-a-vis de proiectul de Lege privind plățile și taxele de mediu

Articol	Propunere	Argumentare
Articolul 5. Plata pentru emisiile de poluanți în aerul atmosferic de la sursele staționare (1) Subiecți ai plății reglementate de prezentul articol sunt operatorii a căror activitate se încadrează în lista activităților din anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, care admit: a) substanțe poluante în aerul atmosferic cu respectarea valorilor-limită de emisie în aer; b) substanțe poluante în aerul atmosferic cu depășirea valorilor-limită de emisie în aer. (4) Plata pentru emisiile de poluanți în aerul atmosferic de la sursele staționare ce nu depășește valoarea-limită de emisie se calculează ca produsul dintre masa substanței poluante și cota plății indicată în anexa nr. 1. (5) Plata pentru emisiile de poluanți în aerul atmosferic de la sursele staționare ce depășesc valoarea-limită de emisie se calculează ca produsul dintre masa substanței ce depășește valoarea-limită de emisie, cota plății indicată în anexa nr. 1 și coeficientul de multiplicare care are valoarea 5. (6) În cazul în care emisiile de poluanți de la sursele staționare depășesc valoarea-limită de emisie,	Se propune completarea alin.(1), după cuvintele <i>privind emisiile industriale cu următoarele și în baza autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu...</i> Se propune revizuirea alin. (4) astfel încât plata să fie aplicată în principal în cazul depășirii valorilor-limită de emisie stabilite prin autorizația de mediu. Se propune modificarea alin. (5) prin reducerea coeficientului de multiplicare aplicat depășirilor valorilor-limită de emisie de la 5 la 3. Interpretare alternativă: „Coeficientul de multiplicare aplicat masei substanței poluante care depășește limitele maxime admisibile de emisii/deversări se stabilește diferențiat: a) în cazul depășirii limitei cu până la 10% se aplică coeficientul 1,5; b) în cazul depășirii limitei cu	Această clarificare este relevantă deoarece există amplasamente din cadrul unor întreprinderi ale căror activități se încadrează, formal, în lista activităților prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, însă, după depunerea documentației pentru obținerea autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu, autoritățile competente concluzionează că respectivele amplasamente nu au caracter poluator și, prin urmare, nu necesită emiterea actului permisiv. Dubiul apare din interpretarea potrivit căreia valorile limită de emisii (VLE) sunt stabilite de autorități prin autorizația integrată de mediu sau prin autorizația de mediu. În lipsa stabilirii acestor VLE, operatorii nu au posibilitatea practică de a demonstra conformarea cu prevederile articolelor respective, ceea ce poate genera incertitudine juridică și dificultăți de aplicare. Aplicarea plății și pentru emisii conforme cu limitele autorizate poate genera o sarcină fiscală suplimentară pentru operatorii care respectă legislația și poate reduce stimulentele economice pentru investiții în tehnologii de reducere a emisiilor. Un coeficient de 5 poate genera plăți disproporționate în cazul unor depășiri minore sau temporare, care pot apărea în mod normal în exploatarea instalațiilor industriale (pornirea sau oprirea echipamentelor, variații tehnologice, lucrări de mentenanță). Coeficientul de 3 menține caracterul descurajator al mecanismului economic, dar evită aplicarea unor plăți disproporționate în cazul depășirilor minore ale valorilor-limită de emisie. O astfel de abordare binară rigidă nu ține cont de specificul producției industriale. O

plata totală se calculează prin sumarea plăților prevăzute la alin. (4) și la alin. (5).	11% până la 30% se aplică coeficientul 3,0; c) în cazul depășirii limitei cu mai mult de 30% sau în cazul încălcării sistematice (de mai mult de două ori pe an) a parametrilor autorizației de mediu se aplică coeficientul 5,0”. Aceasta va permite evitarea falimentării întreprinderilor de bună-credință din cauza unor incidente operaționale minore.”	depășire minoră a emisiilor de oxizi de azot (NOx), cauzată de fluctuații temporare ale calității gazului natural sau de o defecțiune de scurtă durată în sistemul stațiilor locale de epurare, poate conduce la amenzi catastrofale. N.B. Legislația UE (în special principiile Directivei privind emisiile industriale 2010/75/EU) se bazează pe proporționalitatea sancțiunilor.
Articolul 6. Plata pentru deversările de poluanți cu apele uzate (1) Subiecți ai plății reglementate de prezentul articol sunt operatorii a căror activitate se încadrează în lista activităților din anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale și care admit: a) substanțe poluante deversate cu apele uzate cu respectarea valorilor-limită emisie în apă; b) substanțe poluante deversate cu apele uzate cu depășirea valorilor limită de emisie în apă. (7) În cazul în care deversările de poluanți cu ape uzate depășesc valoarea-limită de emisie în apă, plata totală se calculează prin sumarea plăților prevăzute la alin. (4) și la alin. (5).	Se propune completarea alin.(1), după cuvintele <i>privind emisiile industriale</i> cu următoarele <i>și în baza autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu...</i> Se propune reformularea alin. (7)	Această clarificare este relevantă deoarece există amplasamente din cadrul unor întreprinderi ale căror activități se încadrează, formal, în lista activităților prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, însă, după depunerea documentației pentru obținerea autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu, autoritățile competente concluzionează că respectivele amplasamente nu au caracter poluator și, prin urmare, nu necesită emiterea actului permisiv. Dubiul apare din interpretarea potrivit căreia valorile limită de emisii (VLE) sunt stabilite de autorități prin autorizația integrată de mediu sau prin autorizația de mediu. În lipsa stabilirii acestor VLE, operatorii nu au posibilitatea practică de a demonstra conformarea cu prevederile articolelor respective, ceea ce poate genera incertitudine juridică și dificultăți de aplicare. Necesitatea de a clarifica modalitatea de calcul a plății în cazul depășirii valorilor-limită de emisie. De ex.: Nu este clar dacă plata se aplică: - asupra stocului existent la sfârșitul anului, sau - asupra rulajului total de intrări în cursul anului. De asemenea, apare o neclaritate pentru situațiile în care stocul la sfârșitul anului provine din intrări realizate în luna decembrie. Conform HG nr. 939/2023, dacă perioada de stocare este mai mică de 1 an, operatorul nu este considerat subiect al taxei. Dacă stocarea depășește 1 an – taxa propusă este de 1000 lei/tonă.

Articolul 12. Taxa pentru deșeurile de ambalaje	Se propune completarea articolului 12 cu următorul punct (6): „Operatorii economici care participă la sisteme colective de responsabilitate extinsă a producătorului și achită contribuții pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje prin intermediul acestor sisteme sunt exonerati de plata suplimentară a altor taxe de mediu pentru același flux de ambalaje.” Și: „Taxa pentru deșeurile de ambalaje nu se aplică ambalajelor care fac obiectul sistemului de depozit pentru ambalaje (SDA), pentru care obligațiile de colectare și reciclare sunt îndeplinite prin administratorul sistemului. Suplimentar: „Sunt scutite de taxele prevăzute de prezentele articole volumele de ambalaje și produse din plastic de unică folosință care au fost exportate de pe teritoriul Republicii Moldova în componența produselor finite. Temeiul pentru scutire (aplicarea cotei zero) îl constituie existența declarației vamale de export și confirmarea faptului scoaterii mărfurilor în afara teritoriului vamal”.	În contextul planificării implementării în Republica Moldova, începând cu anul 2027, a Sistemului de Depozit pentru Ambalaje (SDA), se propune completarea articolului pentru a evita riscul unei duble taxări pentru ambalajele băuturilor (sticlă, PET, aluminiu - CAN). Proiectul de lege este orientat spre minimizarea impactului deșeurilor asupra teritoriului Republicii Moldova. Totuși, textul nu conține excepții clare și explicite pentru ambalajul primar, secundar și terțiar (PET, carton, palete), precum și pentru plasticul de unică folosință, împreună cu care produsele finite sunt exportate. Cumpărătorii străini achită deja taxe ecologice în statele lor de rezidență (conform legislației europene). Lipsa unei scutiri va crea o dublă impozitare și va face apa minerală moldovenească necompetitivă pe piețele externe.
Articolul 17 Taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării cauzează poluarea mediului. (5) Obligația privind taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării cauzează poluarea mediului survine: a) pentru importatori – la momentul importului; b) pentru producători – la data plasării pe piață a mărfurilor din anexa nr. 10.	În alin. (5) se utilizează formularea „Obligația privind taxa survine”. Este necesară o clarificare pentru a evita interpretări diferite.	Nu este clar dacă această obligație se referă la calculul taxei, declararea acesteia sau efectuarea plății. Valoarea taxei a rămas neschimbată.

Articolul 18. Taxa pe produs pentru produsele din plastic de unică folosință (2) Subiect al taxei este producătorul, inclusiv importatorul și persoana care introduce pe piață produsele respective sub marcă proprie. (8) Taxa pe produs prevăzută la alin. (1) se aplică exclusiv în măsura în care costurile de gestionare a deșeurilor respective nu sunt acoperite prin alte mecanisme de responsabilitate extinsă a producătorului, în scopul evitării dublei finanțări pentru aceleași fluxuri de deșeururi. (9) Producătorii au obligația de a evidenția distinct, în darea de seamă, cantitățile de produse supuse taxei pe produs și cantitățile pentru care obligațiile sunt îndeplinite prin participarea la sistemul de depozit. (10) Serviciul Fiscal de Stat verifică corectitudinea declarării și aplicării taxei pe produs, inclusiv respectarea prevederilor privind evitarea dublei impunerii.	Art. 18 reglementează taxa pe produs pentru produsele din plastic de unică folosință specificate la anexa nr. 11 la proiectul de lege privind plățile și taxele de mediu propune, și prevede printre altele, introducerea unei taxe pentru poluare aplicabile produselor din tutun cu filtre, precum și filtrelor comercializate separat, stabilită la nivelul de 0,05 lei per bucată pentru perioada 2026–2030. La prima vedere, inițiativa este prezentată ca parte a unui proces de reformă și modernizare, fiind invocată experiența statelor membre ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, chiar nota de fundamentare precizează explicit, în secțiunea de compatibilitate, că proiectul „nu include prevederi de aliniere la legislația Uniunii Europene”, ceea ce indică faptul că instrumentul propus nu este compatibil cu logica parcursului de armonizare. Totodată, taxa este formulată ca un quantum fix per bucată, fără o metodologie transparentă care să demonstreze legătura cu costurile reale generate de această categorie de deșeururi, precum curățarea, colectarea, transportul și tratarea. În absența unei astfel de fundamentări (costuri eligibile, surse de date, mecanisme de actualizare), măsura capătă un caracter preponderent fiscal, și nu unul de politică de mediu. Proiectul nu explică nici modul în care această taxă ar funcționa ca un mecanism complet și operațional de responsabilitate de mediu, comparabil cu practicile europene. Lipsesc clarificări esențiale privind țintele urmărite, raportare și guvernarea fondurilor. În lipsa acestora, veniturile colectate nu pot fi corelate cu rezultate măsurabile în ceea ce privește reducerea deșeurilor de plastic provenite din filtre. În plus, nefiind definite explicit costurile acoperite de această taxă și cele deja acoperite prin alte instrumente, apare riscul unor suprapuneri sau al unei duble impunerii față de obligații de mediu existente sau viitoare (de exemplu, în cadrul altor scheme de responsabilitate extinsă a producătorului sau pentru ambalaje). În acest context, orice cost suplimentar per unitate se va reflecta inevitabil în prețul final, cu posibile efecte neintenționate asupra pieței, inclusiv accentuarea diferențelor de preț față de produsele comercializate ilicit și creșterea presiunii administrative asupra lanțului legal. Din perspectiva Uniunii Europene, abordarea propusă ridică o contradicție clară. În UE, pentru filtrele de tutun care conțin plastic, accentul este pus pe scheme de responsabilitate extinsă a producătorului și pe acoperirea costurilor asociate, precum curățarea spațiilor publice și măsurile de informare în conformitate cu Directiva (UE) 2019/904 privind plasticul de unică folosință. Introducerea unei taxe fixe per bucată, în absența unei arhitecturi REP funcționale și a unei corelări demonstrabile cu costurile reale, duce la o îndepărtare de acquis-ul comunitar și creează, în fapt, o barieră tehnică în calea comerțului. Suplimentar, evidențiem ambiguitatea Art.18, alin.2), și anume în partea ce ține de subiecții taxei pe produsele din plastic de unică folosință. Or, termenul de producător se suprapune cu <i>persoana care introduce pe piață produsele respective sub marcă proprie</i>; De asemenea, alin. 8), art. 18 din Proiect prevede: <i>Taxa pe produs prevăzută la alin. (1) se aplică exclusiv în măsura în care costurile de gestionare a deșeurilor respective nu sunt acoperite prin alte mecanisme de responsabilitate extinsă a producătorului, în scopul evitării dublei finanțări pentru aceleași fluxuri de deșeururi.</i> Este necesară o expunere clară în ceea ce ține de exceptarea de la aplicarea taxei pentru producătorii care își îndeplinesc obligațiile prin participarea la un sistem de responsabilitate extinsă a producătorului (REP).
---	---

Articolul 22. Taxa pentru apă (2) Obiect al impunerii îl constituie: a) volumul de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane; b) volumul de apă potabilă utilizată din orice sursă în scopul îmbutelierii; c) volumul de apă minerală extrasă; d) volumul de apă utilizată de hidrocentrale. (4) Taxa pentru apă se calculează de sine stătător de către subiecții impunerii, pornindu-se de la volumul apei extrase și/sau utilizate, conform datelor contoarelor sau, în lipsa acestora, conform normelor de extragere și/sau utilizare	Se propune modificarea alin. (2) cu următoarea formulare: „În scopul aplicării punctelor 2, 3, 4 și 5 din Anexa nr. 13, obiect al impozitării se consideră volumul de apă minerală sau potabilă efectiv îmbuteliată și comercializată pe piață sub formă de produs finit. Volumul de apă care reprezintă pierderi tehnologice ale sistemelor de purificare și tratare a apei, înregistrat de dispozitive separate de control și măsurare, se supune impozitării conform cotelor de bază prevăzute pentru extragerea apelor de suprafață și subterane (conform punctului 1 din Anexa 13) Se propune completarea alin. (4) cu o prevedere care să clarifice utilizarea normelor de calcul în lipsa măsurării volumului de apă: „Aplicarea normelor de extragere și/sau utilizare este admisă doar în cazuri excepționale, justificate documentar, atunci când contoarele lipsesc temporar, sunt defecte sau se află în verificare metrologică.” Se propune completarea articolului 22 cu următorul punct: #Nivelul taxelor pentru utilizarea resurselor de apă în procese industriale va fi corelat cu indicatorii de eficiență ai operatorului economic și cu investițiile realizate în tehnologii de reducere a consumului de apă, inclusiv reducerea poluării.”	Articolul 22 și Anexa 13 stabilesc o taxă pentru extragerea apei „în scopuri de îmbuteliere” la nivelul de la 16 la 32 lei pentru fiecare metru cub. Totuși, legea nu face distincție între volumul de apă extras și volumul de apă efectiv îmbuteliat în ambalaje destinate consumatorilor. Instalațiile de osmoză inversă și procesele de purificare evacuează până la 20–30% din volumul extras. Perceperea unei taxe de 32 lei pentru fiecare metru cub de deversare tehnologică este economic distructivă și încalcă principiul echității fiscale. Această normă va asigura o evidență exactă și va exclude sancționarea fiscală pentru utilizarea sistemelor avansate de filtrare care îmbunătățesc calitatea produsului. Această completare ar contribui la o aplicare mai transparentă și corectă a mecanismului de calcul al taxei pentru apă, bazată în principal pe date reale de măsurare.
Articolul 28. Dispoziții finale (3) Ministerul Mediului în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi va elabora și aproba mecanismul de aplicare a plăților și taxelor de mediu.	Se propune completarea articolului după alin. (3) cu un aliniat suplimentar, după cum urmează: „Introducerea sau majorarea taxelor de mediu se realizează gradual, pe o perioadă de tranziție de minimum 3 ani de la intrarea în vigoare a legii.”	Perioada de tranziție permite operatorilor economici să planifice investiții și să evite șocuri economice.

Articolul 29. Dispoziții tranzitorii	Se propune completarea articolului 29 cu un alineat nou c) cu următorul conținut: „Pe parcursul unei perioade până la 5 ani după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pentru sectorul energetic se vor aloca cote gratuite de 95% pentru certificate de emisii”.	Diferențierea mecanismului de taxare a emisiilor de carbon pe sectoare economice, în funcție de capacitatea de adaptare și re tehnologizare a acestora. Pentru sectorul energetic, se propune instituirea unui mecanism tranzitoriu, care să prevadă alocarea gratuită a unei cote de certificate de emisii, în conformitate cu principiile prevăzute la art. 10c din Directiva 2003/87/CE, aplicabil în fazele inițiale ale implementării. Mecanismul va avea drept scop: • evitarea transferului imediat al costurilor către consumatorii finali; • asigurarea unui interval rezonabil pentru realizarea investițiilor în tehnologii cu emisii reduse; • prevenirea riscului de relocare a activităților economice în jurisdicții cu reglementări mai puțin stricte (carbon leakage).
Articolul 29. Dispoziții tranzitorii	Se propune completarea articolului 29 cu un alineat nou d) cu următorul conținut: „Pe parcursul unei perioade de 5 ani după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pentru centralele de cogenerare din mun. Chișinău și mun. Bălți, precum și pentru centralele de echilibrare pe bază de gaze naturale se vor aloca cote gratuite de 100% pentru certificate de emisii”.	Având în vedere rolul lor critic în securitatea energetică, propunem acordarea de scutiri sau certificate gratuite pentru: - Centralele de cogenerare (CET-uri) din Chișinău și Bălți, care deservește peste 70% din populație și generează 25% din energia electrică națională. Orice taxare integrală în acest sector se va traduce direct în incapacitatea de plată a consumatorilor casnici; - Centralele de echilibrare pe gaze, strict necesare pentru a gestiona intermitența surselor regenerabile (eolian/solar) și pentru a garanta stabilitatea rețelei electrice.
Propuneri de completare a cadrului legal		
Utilizarea direcționată a fondurilor parvenite din plățile ecologice	Subiect: Legislația în vigoare obligă operatorii să efectueze monitorizarea regulată a apelor uzate și a apelor de suprafață, inclusiv controlul unui spectru larg de indicatori ai calității apei. Cu toate acestea, în practică, în Republica Moldova lipsește o infrastructură de laborator suficientă pentru efectuarea unor astfel de analize pentru toți parametrii necesari. Ca rezultat, întreprinderile sunt obligate de facto să respecte cerințele de monitorizare, însă statul nu a creat condițiile instituționale și tehnice necesare pentru executarea lor deplină. În aceste considerente, ar fi benefică prevederea utilizării direcționate a unei părți din mijloacele care intră în bugetul de stat din plățile ecologice și taxele pentru poluarea mediului pentru crearea și dotarea laboratoarelor moderne de monitorizare ecologică. Implementarea acestei măsuri va permite asigurarea posibilității reale de îndeplinire a cerințelor de monitorizare ecologică și va spori eficiența controlului de stat asupra resurselor de apă.	

	Propunere: O parte din mijloacele provenite din taxele și plățile pentru poluarea mediului se direcționează pentru finanțarea creării și dotării laboratoarelor de monitorizare ecologică, inclusiv pentru achiziționarea echipamentelor, reactivilor și sistemelor analitice necesare pentru efectuarea analizelor apelor uzate și de suprafață pe un spectru extins de parametri.
Diferențierea plăților ecologice în funcție de categoria deșeurilor.	Subiect: Proiectul de lege nu prevede o diferențiere suficientă a plăților ecologice în funcție de gradul de pericol al deșeurilor. În special, în prezent lipsește o diferență clară între plățile pentru depozitarea deșeurilor periculoase și a celor nepericuloase. În practică, aceasta conduce la situația în care întreprinderile care generează și depozitează deșeuri clasificate ca nepericuloase suportă o sarcină financiară comparabilă cu cea a întreprinderilor care depozitează deșeuri cu pericol ecologic ridicat. O astfel de abordare contravine principiilor de bază ale politicii de mediu, inclusiv principiului proporționalității riscului ecologic. Aceasta va asigura o distribuție mai echitabilă a sarcinii ecologice și va stimula întreprinderile să implementeze tehnologii orientate spre reducerea pericolului deșeurilor. Propunere: Cotele plăților pentru depozitarea deșeurilor se stabilesc diferențiat în funcție de categoria de pericol a deșeurilor. Pentru deșeurile clasificate conform legislației drept nepericuloase se aplică cote reduse ale plăților ecologice comparativ cu cele stabilite pentru deșeurile periculoase.
Stimularea investițiilor în instalații moderne de epurare.	Subiect: Un număr de întreprinderi au realizat deja investiții semnificative în modernizarea ecologică a producției. În special, au fost construite și puse în exploatare stații moderne biologice de epurare a apelor uzate, care asigură respectarea valorilor limită admisibile ale emisiilor și reduc semnificativ impactul asupra mediului. Cu toate acestea, sistemul actual al plăților ecologice nu prevede mecanisme stimulative pentru întreprinderile care investesc în tehnologii de epurare de înaltă eficiență. Măsura recomandată: Prevederea unei scutiri parțiale sau a reducerii plăților ecologice pentru operatorii care au investit în sisteme moderne de epurare a apelor uzate și asigură respectarea stabilă a normelor stabilite. O astfel de măsură va crea stimulente economice pentru investițiile în tehnologii moderne de epurare și va contribui la reducerea nivelului general de poluare a mediului. Propunere: Operatorii care au investit în construcția și exploatarea instalațiilor moderne de epurare și asigură respectarea limitelor maxime admisibile ale emisiilor și deversărilor pot beneficia de scutire parțială sau de reducerea cotelor plăților pentru poluarea mediului în modul stabilit de legislație.

Diminuarea listei substanțelor poluante și cotele plăți pentru emisii în aerul atmosferic de la sursele staționare din Anexa 1.	Comparativ, alte practici: În România, stat membru al Uniunii Europene, Ordonanța de Urgență nr. 196 din 22 decembrie 2005 privind Fondul pentru mediu conține o anexă clar definită a operatorilor obligați să se conformeze acestor cerințe, iar nivelul taxelor aplicabile este, de asemenea, mai redus. În acest context, se propune preluarea modelului utilizat în România, inclusiv a listei activităților supuse conformării și a nivelului plăților aplicabile, în vederea integrării acestor elemente în legislația națională. O astfel de abordare ar contribui la sporirea clarității normative, la creșterea predictibilității pentru mediul de afaceri și la alinierea mai bună a cadrului legal național la practicile regionale și europene.
Corelarea cu perioada de tranziție MRV	Se propune ca aplicarea deplină a taxei de carbon să fie sincronizată cu perioada de tranziție, respectiv până la 5 ani după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, interval necesar pentru instituirea și operaționalizarea completă a sistemului de Monitorizare, Raportare și Verificare (MRV). Implementarea prematură a taxării, în absența unui cadru MRV robust, funcțional și aliniat standardelor europene, ar putea genera incertitudini juridice, dificultăți de conformare și dezechilibre economice semnificative pentru operatorii vizati.
Proiecte green	Redirecționarea veniturilor colectate din taxarea carbonului către proiecte <i>green</i> cu impact climatic pozitiv cu utilizarea acestor fonduri pentru: a) Suplinirea Fondului pentru Eficiență Energetică (granturi pentru modernizarea echipamentelor industriale și audituri energetice profesionale); - Subvenționarea investițiilor în stocarea energiei și în surse regenerabile; b) Susținerea exportatorilor autohtoni afectați de mecanismul UE CBAM, pentru a asigura conformitatea cu standardele europene fără a eroda competitivitatea produselor moldovenești la frontieră. Un mecanism de taxare care pune accent pe reinvestirea veniturilor și pe protecția consumatorilor vulnerabili va asigura echilibrul necesar între ambițiile climatice naționale și sustenabilitatea sa economică.
Excluderea Anexei 11	Precum și eliminarea tuturor normelor conexe care instituie, fac referință, definesc subiecți/obligații sau reglementează aplicarea „taxei pe produs” pentru produsele din plastic de unică folosință (inclusiv, în mod specific, poziția referitoare la produsele din tutun cu filtre și filtrele comercializate separat). Adoptarea unei taxe per bucată pentru produsele din tutun cu filtre și pentru filtrele comercializate separat este inacceptabilă, întrucât nu constituie un mecanism autentic de responsabilitate de mediu și este contrară măsurilor aplicate la nivelul Uniunii Europene. Menținerea normelor propuse în maniera propusă în actualul proiect creează un instrument punctual, de tip taxă fixă, fără arhitectura completă necesară pentru a funcționa eficient și cu risc de suprapunere cu alte mecanisme REP. În locul acestor prevederi, recomandăm transpunerea Directivei (UE) 2019/904 privind plasticul de unică folosință printr-un act normativ dedicat, care să abordeze subiectul în mod coerent și complet în linie cu abordarea Uniunii Europene.